

Llei 25/2009 de 23 de desembre

Pressupostos de la Generalitat de Catalunya

2010

Guia breu de lectura

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances

Sumari

▪ Presentació	2
▪ Un pressupost orientat a resultats.....	3
▪ Marc normatiu dels pressupostos	4
▪ Àmbit institucional dels pressupostos	5
▪ Estructures pressupostàries.....	6
▪ Documentació dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010.....	8

Presentació

L'objectiu d'aquesta guia és facilitar la lectura de la documentació que contenen els pressupostos.

Aquesta guia de lectura dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010 té l'objectiu de fer més accessible per a la ciutadania la voluminosa, i sovint complexa, informació i documentació que integra els pressupostos.

En l'apartat següent es fa referència al procés de reforma pressupostària, iniciat per la Generalitat de Catalunya l'exercici 2006, cap a un pressupost orientat a resultats.

En la resta d'apartats es dona informació sobre la normativa general que regula l'elaboració de les lleis de pressupostos, el seu àmbit institucional i les estructures pressupostàries en què es classifiquen ingressos i despeses. També es descriu breument la documentació annexa que es presenta amb els pressupostos.

Els pressupostos per al 2010 per primera vegada es presenten únicament en versió electrònica prescindint de l'edició en paper, amb la qual cosa s'aconsegueix una reducció molt important del volum de paper imprès. La presentació electrònica va acompanyada d'una

nova funcionalitat dins al lloc web de la Generalitat dedicat als pressupostos denominada “fes-te el teu llibre”, que permet a cada usuari elaborar el seu propi llibre de pressupostos seleccionant només aquella informació pressupostària que li resulta rellevant.

Un pressupost orientat a resultats

L'elaboració dels pressupostos per al 2010 s'emmarca en un procés de canvi, iniciat el 2006, cap a un pressupost orientat a resultats.

L'elaboració dels pressupostos per al 2010 es troba emmarcada en el procés de canvi pressupostari que ha de permetre racionalitzar i millorar el procés d'elaboració pressupostària.

El 2010 es millora la definició dels programes pressupostaris i s'avança en la concreció dels seus objectius, així com en el disseny dels indicadors de seguiment.

El principal element definidor del procés de canvi és l'orientació a resultats, per tal que el pressupost esdevingui una veritable eina d'assignació, gestió i control dels recursos públics amb la qual, a més de donar resposta a les preguntes de quant, qui i en què es gasta, es pugui explicar també amb quina finalitat es gasten els recursos, quins resultats s'obtenen i a quin cost.

Un pas endavant en la integració del procés pressupostari i la planificació estratègica.

Una de les eines fonamentals en la pressupostació orientada a resultats és la planificació estratègica (en els seus diferents nivells) ja que en el moment en què el pressupost deixa de ser concebut com un mecanisme anual d'assignació incrementalista de recursos, cal una eina que proporcioni criteris i prioritats per assignar els recursos en un horitzó a mitjà termini. Actualment, aquesta guia de ruta per al Govern de la Generalitat és el Pla de Govern 2007-2010. En el marc d'aquest, la planificació estratègica de l'acció de govern es completa amb els plans específics d'àmbit sectorial o interdepartamental que elaboren els diversos departaments, individualment o de forma conjunta. Es tracta d'un sistema que ha d'integrar els dos processos; mentre que els plans estratègics assenyalen l'orientació, el pressupost proveeix els recursos anuals per a l'efectiva execució d'aquests plans.

En definitiva, els pressupostos per al 2010 són un nou pas en la millora del procés pressupostari, que requereix temps, persistència i

implicació de tota l'organització, i els resultats de la qual s'obtindran, sobretot, a mitjà termini.

Marc normatiu dels pressupostos

El Parlament aprova la Llei de pressupostos en el marc constitucional i estatutari i de les normatives de finances públiques i d'estabilitat pressupostària.

Els pressupostos de la Generalitat de Catalunya s'emmarquen, des del punt de vista normatiu, en el que s'estableix a la Constitució espanyola, a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, a la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA) i a la Llei de finances públiques de Catalunya.

Els pressupostos de la Generalitat per al 2010 s'elaboren sota la vigència de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat mitjançant Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol. L'article 212 de l'Estatut estableix que correspon al Consell Executiu o Govern l'elaboració i aplicació del pressupost de la Generalitat, i al Parlament el seu examen, esmena, aprovació i control.

D'altra banda, l'article 29 del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, disposa que el pressupost de la Generalitat ha d'incloure la totalitat de les seves despeses i ingressos, així com els de les entitats autònomes i empreses públiques.

A més, els pressupostos de la Generalitat de Catalunya s'elaboren en el marc de les normatives europea i espanyola en matèria d'estabilitat pressupostària, que regulen els aspectes relatius al dèficit i a l'endeutament públics. En el primer cas, el Pacte d'estabilitat i creixement europeu i, en el segon, la legislació espanyola vigent en matèria d'estabilitat pressupostària.

La Llei de pressupostos inclou la previsió d'ingressos i la dotació de despeses i regula, entre d'altres aspectes, la gestió pressupostària, les despeses de personal i les operacions financeres.

La [Llei de pressupostos per al 2010](#) es divideix en set títols dedicats, respectivament, a l'aprovació del pressupost i al règim de les modificacions pressupostàries, a les normes sobre gestió pressupostària i despesa pública, a les despeses de personal, a les operacions financeres i línies d'actuació del crèdit públic, a les normes tributàries, a la participació dels ens locals en els ingressos

de l'Estat i de la Generalitat i a les normes de gestió pressupostària del Parlament i d'altres institucions i organismes. Finalment, la Llei es completa amb diverses disposicions addicionals, transitòries i finals.

Conjuntament amb la Llei de pressupostos, i com a text legal diferenciat, el Govern ha aprovat la [Llei de mesures fiscals, financeres i administratives](#), en la qual, incorpora aquells preceptes que, amb vocació de permanència, afecten els ingressos i les despeses o l'administració del patrimoni de la Generalitat de Catalunya, i en especial els que fan referència a la modificació dels elements essencials de les figures tributàries.

Àmbit institucional dels pressupostos

Des d'un punt de vista institucional, l'actuació pública de la Generalitat de Catalunya es du a terme per mitjà de la mateixa institució de la Generalitat —departaments del Govern i Òrgans superiors i altres òrgans— i, també, per un bon nombre d'altres entitats públiques de diverses tipologies jurídiques.

Els pressupostos de la Generalitat inclouen tots els ingressos i totes les despeses del conjunt del sector públic de la Generalitat.

L'àmbit institucional dels pressupostos de la Generalitat ve determinat per l'Estatut d'Autonomia de Catalunya que estableix al seu article 212 que aquests “inclouen totes les despeses i tots els ingressos de la Generalitat, i també dels organismes, les institucions i les empreses que en depenen”. A efectes pressupostaris aquesta dependència es concreta en el criteri objectiu de participació majoritària de la Generalitat en les entitats.

El 2010 s'amplia l'àmbit institucional dels pressupostos i s'aprofundeix en la consideració global de l'actuació pública.

En els pressupostos per al 2010 es culmina l'ampliació de l'àmbit institucional dels pressupostos per incorporar totes aquelles entitats que complint amb el criteri de participació majoritària encara no hi estaven incloses. Així, en conjunt, els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010 inclouen un total de 224 pressupostos corresponents a la pròpia Generalitat i a les diferents entitats participades de forma total o majoritària que constitueixen l'àmbit institucional del sector públic.

En total el 2010 es presenten
224 pressupostos.

D'altra banda, l'àmbit institucional per comprovar el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostaria és el del conjunt d'entitats classificades dins del sector Administració Pública de la Generalitat (AP-SEC), d'acord amb es normes del Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals (SEC). S'han classificat en aquests termes 110 entitats que s'integren en l'àmbit institucional dels pressupostos del sector públic de la Generalitat i 21 en les quals la Generalitat participa de forma no majoritària - si bé és l'administració pública que manté la participació més elevada-, motiu pel qual no s'inclouen en els pressupostos.

Nombre d'entitats incloses en els Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010

Subsector	Entitats
Sector públic	
Generalitat	1
SCS, ICS i ICASS	3
Entitats autònomes administratives	26
Entitats autònomes comercials i financeres	5
Entitats de dret públic	44
Societats mercantils	50
ConSORCIS	59
Fundacions	36
Subtotal sector públic	224
AP-SEC no majoritàries	
Societats mercantils	1
ConSORCIS	18
Fundacions	2
Subtotal AP-SEC no majoritàries	21
Total	245

A diferència d'exercicis anteriors, en els pressupostos per al 2010 la informació relativa a aquestes entitats no majoritàries es presenta en un nou llibre específic, atenent a la diferent capacitat de control que ostenta la Generalitat.

Estructures pressupostàries

La classificació dels ingressos i despeses en diferents categories facilita al Govern l'elaboració dels pressupostos, el seu examen i aprovació en el Parlament, l'anàlisi que en fa la ciutadania, l'execució

per part dels centres gestors i el control intern i extern dels òrgans que tenen encomanades aquestes tasques.

Ingressos

L'estat d'ingressos es presenta amb la doble estructura orgànica i econòmica.

Els estats d'ingressos dels pressupostos s'estructuren, dins de cada entitat, per la seva naturalesa econòmica, d'acord amb la classificació per capítols, articles, conceptes i aplicacions.

Els capítols d'ingressos s'agrupen en ingressos corrents, de capital i financers. Els ingressos corrents són els procedents de la recaptació d'impostos directes i indirectes, de taxes i venda de béns i serveis; de transferències corrents rebudes i els de caràcter patrimonial, mentre que els de capital són els que provenen d'alienació d'inversions reals i de transferències de capital rebudes. El resultat de la suma dels ingressos corrents i de capital dóna el total d'ingressos no financers. D'altra banda, els ingressos financers estan constituïts per les variacions d'actius i passius financers.

Despeses

L'estat de despeses es classifica d'acord amb una triple estructura: orgànica, per programes i econòmica.

L'estat de despeses dels pressupostos de la Generalitat per al 2010 es classifica d'acord amb una triple estructura: orgànica, per programes i econòmica.

L'estructura orgànica de les despeses

La classificació orgànica permet conèixer quin és l'òrgan responsable d'executar una determinada funció o activitat i al qual s'han assignat unes dotacions econòmiques concretes.

En els pressupostos es presenten les despeses previstes per cada entitat, així com el detall de cada departament (o secció) i servei en el cas de la Generalitat. Les diferents entitats es presenten agregades per subsectors (segons la tipologia jurídica), per agrupacions (segons l'adscripció departamental), així com pels grups corporatius de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i l'Institut Català de la Salut.

L'estructura funcional i per programes de les despeses

La classificació per programes mostra les finalitats a què es destinen els recursos.

Els pressupostos per al 2010 s'estructuren en 110 programes.

En el context pressupostari, s'entén per programa un conjunt de productes, serveis i activitats sota la responsabilitat d'un únic centre gestor, que consumeixen recursos per poder assolir uns objectius específics, identificables i mesurables.

Els pressupostos per al 2010 s'estructuren en 110 programes que s'agrupen en 34 polítiques de despesa i en 9 àrees de despesa.

L'estructura econòmica de les despeses

Els estats de despeses dels pressupostos s'estructuren, dins de cada entitat (i secció i servei pressupostari) i programa, per la naturalesa econòmica, d'acord amb la classificació per capítols, articles, conceptes i aplicacions.

Els capítols de despeses s'agrupen en despeses corrents, de capital i financeres. Les despeses corrents comprenen les de funcionament de l'organització (personal, compres, etc.), les despeses financeres així com les de transferències i subvencions a tercers per a funcionament. D'altra banda, les despeses de capital recullen les inversions pròpies i les transferències a tercers per finançar inversions. El resultat de la suma de les despeses corrents i de capital dóna el volum d'operacions no financeres. Finalment, les operacions financeres estan constituïdes per les variacions d'actius i passius financers.

Documentació dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010

La [Llei 25/2009, de 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010](#) s'acompanya d'una sèrie

de documents, que proporcionen diversa informació complementària i en faciliten la seva comprensió.

Estats d'ingressos i de despeses

Per a cada organisme o entitat es presenta el detall dels ingressos ordenats per naturalesa econòmica, i el detall de les despeses ordenades per estructura de programes i naturalesa econòmica.

Resums dels estats d'ingressos i de despeses

Pel que fa al sector públic es presenten els resums dels ingressos per subsectors i naturalesa econòmica i els resums de les despeses a partir de les diferents classificacions pressupostàries que permeten creuar les dades. Concretament, aquests resums són:

- Subsector Administració de la Generalitat per articles i seccions
- Subsector Administració de la Generalitat per programes i seccions
- Sector públic per agrupacions i subsectors
- Sector públic per articles i subsectors
- Sector públic per programes i subsectors
- Sector públic per programes i agrupacions
- Agrupacions per articles i subsectors
- Agrupacions per articles i serveis o entitats
- Agrupacions per programes i subsectors
- Agrupacions per programes i serveis o entitats
- Grups corporatius per articles i serveis o entitats

Quant al Sector Administració Pública (AP-SEC) es presenten els resums d'ingressos i despeses per articles i subsectors i de despeses també per programes i subsectors.

Tots els resums tenen en compte els fluxos de fons entre les diverses entitats i mostren també les dades consolidades, un cop eliminats aquests fluxos.

Memòria explicativa

Inclou informació sobre el marc d'elaboració dels pressupostos per al 2010, l'àmbit institucional, les estructures pressupostàries, el marc normatiu, així com un resum explicatiu de les grans xifres del pressupost i de les principals prioritats estratègiques.

Informe econòmic i financer

Es tracta d'un document que descriu, entre altres aspectes, la situació i l'evolució de l'economia catalana, així com la situació del sector públic a Catalunya en els seus tres nivells (Administració central, autonòmica i local). També inclou una anàlisi de la inversió pública a Catalunya.

Memòries de programes

Per cada entitat (o servei pressupostari) i programa es presenta una memòria que inclou un breu diagnòstic de la situació, la missió del programa, una relació d'objectius, les activitats que es desenvolupen, uns indicadors de seguiment, un resum de les despeses del programa per capítols pressupostaris, el nombre de llocs de treball pressupostats i el possible impacte del programa en alguna de les polítiques transversals de la Generalitat.

Annex d'inversions reals

Inclou la relació detallada de les actuacions d'inversió real que es preveu executar amb càrrec al pressupost 2010, amb indicació del territori on s'ubica la inversió. També inclou informació d'altres inversions amb sistemes de finançament específics i la seva classificació territorial.

Annex de personal

Conté, per cada entitat o servei pressupostari, les dotacions de personal pressupostades, segons tres classificacions: per tipus de personal, per programes i per comarques.

Estats financers de societats i altres entitats del Sector Públic

Inclou els estats financers previstos per al 2010, així com una estimació del tancament del 2009, de les entitats de dret públic, societats mercantils, consorcis i fundacions inclosos en l'àmbit institucional dels pressupostos del sector públic de la Generalitat.

Pressupostos i estats financers d'entitats participades de forma no majoritària (classificades AP-SEC)

Es tracta d'un nou llibre que conté el detall dels crèdits pressupostaris i dels estats financers de cadascuna de les entitats en què participa la Generalitat de forma no majoritària, raó per la qual no disposa de la capacitat de control i que, no obstant això, han estat classificades dins del sector Administració pública de la Generalitat en termes del Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals (SEC).

Memòria de beneficis fiscals

Presenta una estimació de la disminució de recaptació d'ingressos tributaris de la Generalitat derivada de l'existència d'incentius fiscals, com ara les deduccions establertes en l'IRPF, orientats a assolir els seus objectius de política econòmica i social.

Memòria de subvencions

Es detallen les subvencions, tant corrents com de capital, pressupostades per la Generalitat indicant, entre d'altres aspectes, el programa de despesa, els beneficiaris i si es concedeixen mitjançant convocatòries públiques.

Memòria d'arrendaments i compres d'immobles

Recull la previsió d'arrendaments i compres d'immobles a efectuar per part de la Generalitat durant l'exercici 2010.

Liquidació dels pressupostos per al 2008

Es presenten les liquidacions dels pressupostos de la Generalitat, del subsector CatSalut, ICS i ICASS i de les entitats autònomes administratives corresponents, a l'exercici 2008.

Execució a 30/09/2009 dels pressupostos per al 2009

Es presenten els estats d'execució dels pressupostos per al 2009 de la Generalitat, del subsector CatSalut, ICS i ICASS i de les entitats autònomes administratives, corresponents a 30 de setembre de 2009.

Llei 26/2009, de 23 de desembre, de mesures fiscals, financeres i administratives

Aquesta Llei, complementari del de pressupostos, incorpora preceptes amb vocació de permanència que afecten els ingressos, les despeses o el patrimoni.